

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Gazeta Częstochowska

Redaktor Zygmunt Traebński.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, Aleja II № 38, telefon № 50.

Wydawca Antoni Siennicki.

i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

ВІСНИК

zasadnie codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

II-ga Aleja 143. TEATR „ODEON” W. KRZEMIŃSKIEGO (Najstarszy w Królestwie)

Od środy 23 do piątku 25 Lutego (włącznie) — Zupełna zmiana programu!
Etel-King, kobieta w wieloletniej (dramat) **Wanka klucznik** (dramat z życia rosyjskiego w XVII wieku) **Walka fraziska pomiędzy słynnymi atletami paryskimi** **Okolice jeziora Fucine** (widoki z natury) **Przepraszam! zgubiłem binokle...** (komedia) **Nowoczesny Tartaren albo Maks Bohater** (komedia Maksa Lindera) **Lustra sądowe** (fantazja w kolorach) Nad program: **Powódź w Paryżu.**

Na scenie wysłuchajcie nowozamawianej **OPERETKI ze współudziałem** Pani **BOLESŁAWSKIEJ**, wiliłki teatru p. Myszkowskiego. **P. KRAWCZYŃSKIEGO**, tenora, i **P. REMBUTSKIEGO**, charakterystyka, artystów teatru Lubelskiego.

Odegrana będzie **Skrzypce czarodziejskie** Operetka w 1 akcie. — Muzyka Offenbacha. Reżyser **W Nynkowski.**

W Kalloskopach wystawiono: **Widoki Łodzi (2-a seria)**

Росп № 50
Узаконенное число экземпляров № 53 издания
Газета Ч.
наз типографии
получено 11/2 1910 г. в № 11 ч. 30 м.
пополду Размѣръ Двѣдмѣл.
Удк Инспекторъ по дѣламъ печати
Гор. Лодзь

Słomiany ogień.

„Duzo osób myśli, że jak się pójdzie na jakieś posiedzenie, to się już bardzo wiele dla społeczeństwa zrobiło. Są osoby, które z jednego posiedzenia na drugie leca, i zdaje im się, że wiele pracują. Nie wiem, czy się da ludzi przekonać, że to jeszcze nie praca społeczna.”
Taka charakterystykę naszego społeczeństwa otrzymał, w swoim czasie, ksiądz dr. Zimmerman od redakcji „Przebudzenia”, z prośbą o odpowiedź: „na czym polega dobra i owocna praca społeczna.”

cy mandaty nie gwoli pracy dla dobra społecznego, a z próżności.
„W społeczeństwach o starszej kulturze—jak słusznie wywodzi ks. Z.—każdy wybitniejszy członek inteligencji należy do kilkunastu lub do kilkudziesięciu rozmaitych stowarzyszeń. Ale wszystkie popiera pieniędzi, swoim stanowiskiem, przykładem moralnym—kilka najbliższych swojemu usposobieniu, pozycji, zawodowi, dążnościom specjalnym wybiera się do bywania na ich walnych zebraniach—a tylko jednemu lub co najwyżej dwóm poświęca się główne zainteresowanie, czas i siły poza pracą zawodową.”

Ksiądz Zimmerman, dając odpowiedź „Przebudzeniu” nie poszczędził gorzkich prawd pod adresem naszego społeczeństwa.
Można nie zgodzić się, co do niektórych, przejawianych tendencji krańcowej wsteczności, wywodów, niemniej, nie można odmówić słuszności ks. Z. i chętnie poruszamy tą sprawę, gdyż ma ona doniosłe znaczenie dla pomysłowego rozwoju naszych instytucji społecznych i kulturalnych.

Umielibyśmy nie jednej z instytucji naszych miejscowych wykazać, że swój ospały żywot mają do zawdzięczenia własnemu zarządowi. Nie wymieniamy ich jednak, zbyt dobrze pojmując doniosłość każdego stowarzyszenia i wiedząc co czego by taki publiczny krytycyzm mógł doprowadzić. A o każdą zajętą placówkę społeczną, w dobre dzisiejsze, drzeć należy.

Odnaczamy się pochopnością do wszelkich mandatów, lubimy przyjmować na siebie wszelkie funkcje honorowe, chcielibyśmy naraz we wszystkich instytucjach zająć stanowiska prezesów, radców, członków zarządu, skarbników, w komisjach rewizyjnych itd. itd. nie zastanawiając się nawet, że jest to dla nas fizycznym niepodobieństwem, gdyż wszystkiego naraz zrobić nie można. Już zawczasu wiedząc, że pracy nie podaliśmy mandat jednak przyjmujemy i albo odrazu nie czynimy, lub w najlepszym razie nie robiąc odznaczamy się pilnością na zebraniach, jeżeli jeszcze mamy dar wymowy, gdyż znaną plagą jest nasza gadatliwość i manja dowodzenia.

Czy jednakże wina słabego rozwoju naszych instytucji spada jedynie na ich zarządy?
Twierdzimy że nie.
Znane przysłowie „każdy naród ma taki rząd, na jaki zasługuje, można łatwo sparafrasować na „każde stowarzyszenie, ma taki zarząd jakiego jest warte.”

To też nasze instytucje społeczne głównie i—powiedzielibyśmy — jedynie przez to nie mogą się należycie rozwijać, że na czele ich stoją ludzie „znani” jedynie z obfitości czasu i przyjmują-

Jeżeli członkowie instytucji, zrodzonej ku ich własnemu dobru, nie interesują się losami swego stowarzyszenia, to zaden zarząd tej ospałości nie zaradzi.

Tylko od żywotności samych członków zależne jest powodzenie samej instytucji, którą do życia powołali. Im wyższe zainteresowanie się, tem i odpowiedzialność moralna zarządu staje się większą.

Słusznie twierdzi ks. Zimmerman, „indywiduów, które wytykać mają nowe drogi prac okolo dobra ludzkości, nie potrzeba wielu.”

Zaden naród nie posiada zbyt wielu genjuszów, takimi trzeba się urodzić. Zresztą w pracy społecznej gromada ludzi przeciętnych nawet zdziała więcej,

BIURO KOMISOWO-HANDLOWE
Edward Grygosiński i S-ka
Zastępcami pierwszorzędnych firm krajowych i zagranicznych.
w Częstochowie, II Aleja, 43. Telefon 316. 331-3-1
Poleca NOWE artykuły budowlane i techniczne.
Szczegóły na str 4-ej.

Dr. ZYGMUNT BEM
w Częstochowie ul. św. Barbary Nr. 2.
Choroby wewnętrzne, weneryczne i dzieci.
Przyjmuje codziennie od 8—9 i pół rano i od 3—5 po południu 3-9

LEKARZ-DENTYSTA
MICHAŁ GREJNIEC
w CZĘSTOCHOWIE.
I Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej.
Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i od 3—7 wiecz. w niedzielę do 4 po p.
Poleca Nr. 1 swego wydawnictwa poświęconego krzewieniu zasad zębocznictwa wśród mas najszerszych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k. Ządać w księgarniach! 20

Kalendarzyk.
Piotra Damiána B. D. K. — Przedziśława Macieja Ap. berg — Bogusa.

Wschód słońca: go. 7 m. 10
Zachód: 5 19.
Przytyło dnia 2 godz. 35 min.
Daty historyczne: 1786 zgon Stanisława Leszczyńskiego we Francji 1848 Rewolucja w Paryżu.

— Repertuar teatralny.
Teatrzyk „Odeon” (Aleja II № 43) — Dziś: „Debiut panny Klary”, operetka w 1-ym akcie.
Teatr miejski—Dziś: „U felczera w małym miasteczku”, głośna humoreska w 1-ym akcie.

Jutrzejczy obiad.
—!—
1. Zupa szczawiowa z jajkami. Sałata ze zwierzyny. Roastbeef z brukselką. Naleśniki z kremem.
2. Rosół z kłuskami lanemi. Sztuka mięsa z sosem koperkowym. Sago wypiekane z sokiem.
Pamiętajcie o wpisach Szkolnych.

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI
Częstochowa, Aleja III-ola, dom własny.
Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
Złożony w roku 1887 WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE. Telefon № 266.

RYDZEWSKI I S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13
TELEFON № 1

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

czają się do lepszego światła. Ze stacji elektrycznej informują nas, iż braki te wynikają z powodu prób motoru nowego i koniecznych dla dokonania poprawek przewoju, podczas których funkcjonują stare lokomobile. Wkrótce jednak wszystkie niedokładności będą usunięte.

Oby to nareszcie nastąpić chciało!

— Pobicie i kradzież.

W dniu wczorajszym o godzinie 10 i pół wieczorem do stojącego przed domem nr. 29 przy ulicy Ciemnej, Franciszka Blaszczyka, podszedło dwóch nieznajomych, którzy wszczęli w nim kłótnię i pokaleczyli go boleśnie. Następnie zbroczonemu krwią Blaszczykowi nieznanymi zabrali buty, zdjęte z nóg, i portmonetkę, w której na szczęście nic nie było.

Pokaleczonemu pierwszej pomocy lekarskiej udzielił dr. Nowak.

— Wypadek na kole.

W dniu wczorajszym brekowi St. Czestochowa D. Z. W. W. Nanys uderzył się w głowę o drzwi wagonu tak silnie, że musiano wezwać do niego felczera p. Majewskiego.

— Kara.

Z rozporządzenia władzy wyższej p. Ficynes, właściciel domu Nr. 18 w Alei II za niezameldowanie jednego z lokatorów skazany został na 75 rubli kary.

— Zatrzymanie.

We wsi Rędzinach, gminy Wanczrzów, zatrzymano został Adam Szymczak, mieszkaniec gminy Kleszczów — piotrkowskiego powiatu, przy którym znaleziono dwa paszporty, jeden na własne imię, drugi zaś na imię Walentego Kaczorowskiego — wydany przez wójta gminy Rzeki.

Szymczaka osadzono w miejscowym areszcie.

— Wiosna.

Przybycie skowronków zwiastuje zwykle — wiosnę. Otóż w dniu wczorajszym zauważono w miejscowościach podmiejskich kilka skowronków.

— Ruch przemysłowo-handlowy.

W ciągu czasu od d. 14 z. m. do d. 14 b. m. wykupiono 8865 świadectw przemysłowych i biletów na r. b. za sumę 265,682 rb., wogóle zaś do d. 14 b. m. wykupiono na r. b. 17,254 rzeczonych dowodów za sumę 726,820 rb. W porównaniu z odpowiednim okresem czasu r. b. dochód tego źródła w r. b. wynosi o 126,950 rb. więcej. Nadto na dochód skarbu wpłynęło dotąd 70,107 rb. tytułem 20 proc. świadczeń przemysłowych na utrzymanie sądów gminnych i także suma na wynajem lokali dla wojska.

— Ze szpitala.

W ciągu dnia wczorajszego w szpitalu miejskim znajdowało się na kuracji: mężczyzn 35 i kobiet 23.

— Z rzeźni miejskiej.

W ciągu doby ubiegłej w rzeźni miejskiej ubito: wołów sztuk 20, krów 30, cieląt 62, trzody chlewnej 44.

— Aresztowania.

W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w naszym mieście następujące osoby:

dlą sprawdzenia osobistości: Jana Matyję, Izydora Mikołajczyka, Władysława Żyłę, Mariannę Koskę, Franciszka Edwinińskiego, Adama Majera, Teofila Kamę, Stefana Świdzińskiego, Andrzeja Kupisa, Mariannę Peta, Piotra Korkusińskiego, Michała Korkusińskiego; za włóczęgostwo: Teodor Rak.

KORRESPONDENCJE.

Z Noworodomeka.

— Brak czytelnik.

Brak czytelnik i biblioteki publicznej w naszym mieście daje się odczuwać bardzo Trudno, bowiem, wyobrazić sobie, że w mieście liczącym dwadzieścia tysięcy mieszkańców nie ma podobnej instytucji. Mało mamy ciekłych ludzi do zapoczątkowania dobrej sprawy; przecie to nie tak trudno, ale młodzi nasi inteligentni wolą spędzać czas, w godzinach wolnych od zajęć, na bilardach i temu podobnych rozrywkach, brząc robotniczą zaś po karczmach. Wystarczy przejść wieczorem w sobotę po wypłacone sitami takimi jak: Brzeźnicka (na której omal nie co dom jest karczma) Przełoborska, Strzałkowska, a zauważymy tam dużo wesółych gości upijających się tą „pocieszycielką”. Biedne matki i żony pozostające w domu po-

wtwarzają „nie widać go, wziął wypłatę i poszedł przepić, a co ja jeśli dam im przez cały tydzień dzieciom”. Mając czytelnik milej i pozytywniej będzie można czas spędzić na czytaniu gazety lub książki, z której się niedjedn dowie czem jest dla organizmu ludzkiego alkohol, niż wysiadując w szynkach tracić zdrowie i pieniądze. Więcej tylko dobrych chęci a wspólnymi siłami wszystko zrobić możemy, i tem samem damy dowód że i my zaczynamy myśleć o życiu kulturalnym i o swej przyszłości.

W. W.

Z Łodzi.

— Echa zabójstwa rewierowego.

W sprawie zabójstwa rewierowego, o którym donosiliśmy w depeszach, otrzymaliśmy następujące szczegóły:

W niedzielę w nocy, z rozporządzenia władz „ochrony”, funkcjonariusze policji dokonywali rewizji w różnych domach, w Chojnach, w celu aresztowania ważnego przestępcy politycznego, którego jednak nie znaleziono.

Wracając około godz. 6 rano, funkcjonariusze policji wraz z agentem Kazimierzem Bemem, wstąpili do sklepu kolonialnego Józefa Pacha, przy ul. Wójtowskiej nr. 12, zaproszeni przez rewierowego 5-go cyrkułu policyjnego Michała Filitowicza. Tutaj pomiędzy dobrze już podchmielonymi strażnikami rezerwy — Mikołajem Michajłowem i Władysławem Gąsikiem powstał spór, który przybrał ostry charakter. Rewierowi Filitowicz rozkazał strażnikom i agentowi aby opuścili mieszkanie Pacha. Gdy wrócić za nimi wyszedł Filitowicz, wówczas stojący na podwórzu Michajłow, który oddawna pałał zemstą ku rewierowemu F., rzucił się na niego, uderzył go kilka razy w twarz i powalił na ziemię, a gdy Filitowicz usiłował się bronić Michajłow wyjął rewolwer i dał kilka strzałów, które ugodziły w pierś. Przywieziony do szpitala św. Aleksandra Filitowicz zmarł.

Z Warszawy.

— „Czystość to zdrowie”.

D. 16 kwietnia r. b. w salach kontraktowych przy ul. Senatorskiej z inicjatywy Tow. higieny praktycznej in. Bolesława Prusa otwarta będzie wystawa pod nazwą „Czystość to zdrowie”, a mająca na celu rozpowszechnienie wśród szerokich warstw społeczeństwa zasad higieny. Wystawa będzie miała 10 działów, a pozatem ogłaszane będą konkursy na najtańsze, najrzućniej i odpowiadające najlepiej warunkom utrzymania czystości sprzętu domowego, piece, kuchnie, sprzęty szkolne, ubranie itp. Biuro wystawy mieści się przy ul. Senatorskiej nr. 29.

Z Krakowa.

— Repertuar teatru krakowskiego zapowiada:

Środa 23 „Aktorki”. Komedja w 4 aktach Stefana Krzywoszyńskiego.
Czwartek 24 „Major Barbara”. Komedja w 4 aktach Bernarda Shaw'a.
Piątek 25 Przedstawienie o powro-

Ostatnia poczta.

Nowe ograniczenia

Minister spraw wewnętrznych rozesał do wszystkich gubernatorów cyrkularz, w którym poleca zeby przy rejestracji nowych związków i stowarzyszeń „inorodków” urzędy badały skrupulatnie, czy podany do rejestracji związek nie ma jakich ukrytych celów rozbudzania samowiedzy narodowej i w razie wykrycia takich zamiarów nie pozwalają na otwieranie związków. Również należy zbadać dokładnie działalność istniejących już związków, i w razie wykrycia czegoś podejrzanego, związki zamykać.

Zjazd działaczy żydowskich.

W Petersburgu rozpoczęły się trzydniowe obrady komitetu, wybranego na zjeździe działaczy żydowskich w Kowie. Na obrady te przyjechali także delegaci żydów z różnych miast. Wczoraj przyjęto w zasadzie uchwałę, ze posłanie żydowskie powinno wnieść do Dumy projekt prawa o zniesieniu granicy osiedlenia żydów. Następnie zjazd omówił sprawy, związane z mającym się odbyć wkrótce w Petersburgu zjazdem rabini-czym. Komitet działaczy żydowskich zajmie się zbadaniem stanu kwestji „granicy osiedlenia” i zebrany materiał w tym przedmiocie zakomunikuje posłom żydowskim.

Zbrojenie się Turcji.

W ostatnich czasach — jak pisze „Now. Ruś” — daje się zauważyć ruch w kierunku zbrojenia się Turcji.

19 b. m. wystany został z Salonik transport wojsk ku granicy bułgarskiej. Ze strony bułgarskiej śledzą każdy ruch wojsk tureckich, nocami oświetlają przetrzenie zajęte przez nieprzyjaciela reflektorami.

Komisja wojskowa opracowała projekt powiększenia liczby wojska o 3 korpusy. Ministerjum wojenne obstawiało u Kruppa 90 armat szybkostrzelnych.

Zamach na życie prezesa ministrów.

W niedzielę dokonano w Kairze zamachu na życie prezesa ministrów Butros-paszy. Zamachu dokonano na ulicy w pobliżu ministerjum. Morderce schwytano. Jest to zagorzały nacjonalista, aptekarz z Kairu. Dał on do Butrosa sześć strzałów rewolwerowych. Jeden z nich chybił. Pięć kul utkwiło w ciele prezesa ministrów, raniąc go ciężko, lecz jak się narazie wydawało — nie śmiertelnie. Zamachu dokonano z pobudek zemsty przeciwko panowaniu angielskiemu.

Niewątpliwą jest rzeczą, iż grał tu rolę i fanatyzm religijny.

Wbrew przypuszczeniu lekarzy Butros-pasza zmarł wczoraj rano.

TELEGRAMY.

(Agencji Petersburskiej i własne).

—00—

Obchód Chopina.

Warszawa 22. Dziś w dniu 100-letniej rocznicy urodzin Chopina odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele św. Krzyża. Wieczorem koncert w Filharmonii, z którego dochód przeznaczono na ustawienie pomnika Chopina w Warszawie.

Aleksiejew contra Nikiforow.

Warszawa 22. Sąd Okręgowy rozważył sprawę posta od ludności rosyjskiej Warszawy, Aleksiejewi, wytoczonej przeciwko gen. Nikiforowowi i redaktorowi „Warsz. Utra” Usmanowi o oszczerstwo w druku. Nikiforow zarzucił Aleksiejewowi zakupstwo. Sąd skazał Nikiforowa na miesiąc aresztu domowego, red. Usmana zaś na miesiąc aresztu policyjnego.

Echa napadu bandyckiego.

Łódź 22. Zostali schwytani i rozpoznani bandyci, którzy przetrzymywali w nocy operowali na szosie pabjanickiej.

Zmniejszenie kary.

Petersburg 22. Senat zmniejszył karę skazanym przez Warszawską Izbę Sądową za nadużycia służbowe. Komisarzowi policji Tiszyskiemu do 6 miesięcy fortecy, urzędnikowi zaś policyjnemu Tarakowowi zamieniono więzienie na 4 miesiące twierdzy.

Protest Opolan.

Petersburg 22. Wczoraj kółka poselskie w Izbie państwowej otrzymały z Opola protest następujący: „Protestujemy przeciwko mowie ep. Eulogiusza. Nigdy w kościele Opolskim nie śpiewano hymnów rewolucyjnych. Protestujemy oświadczenie fałszywej informacji hr. Bobrińskiego, jakoby ja miał zaświadczyć, iż nie było w kościele Opolskim profanacji szczątków zmarłych. Przeciwnie, dowiodem, iż profanacja ta miała miejsce”.

Następują podpisy: Parafianie opolscy i proboszcz z Opola.

Legalizacja Palestyny.

Petersburg 22. Senat skasował rozucję Warszawskiego urzędu, do spraw, Stowarzyszeń i związków, dotyczącą zatwierdzenia ustawy Tow. Palestyna, wychodząc z założenia, iż działalność Towarzystwa, podniecała by obopólną niechęć żydów i ludności miejscowej.

Nauczanie powszechne.

Charków 22. Duma miejska postanowiła wprowadzić w mieście nauczanie powszechne.

Na powodźnian Francji.

Charków 22. Duma wyasygnowała na powodźnian Francji 1000 rb. W mieście zebrano na ten cel 18000 fr. |

Katastrofa kolejowa.

Rośćw (nad Donem) 22. Na Władykaukazkiej kol. żel. nastąpiło spotkanie się dwóch pociągów towarowych. Uszkodzone zostały lokomotywy oraz 7 wagonów. Ranni: obydwaj maszyniści,

ich pomocnicy, główni konduktorowie oraz młodszy konduktor.

Nowe pancerniki.

Paryz 22. W komisji parlamentarnej minister marynarki zakomunikował o nowego typu pancernikach, 23400 tonn pojemności każdy. Plany już są gotowe. Minister, gotów jest przystąpić do utworzenia floty jądrowej, zaczynając od budowy 6 pancerników pierwszej eskadry, których projekt jest już przygotowany. Na budowę każdego pancernika potrzeba maksimum 3 lat czasu.

Pogłoski o zgonie Abdul Hamida.

Konstantynopol 22. Pogłoski o zgonie Abdul Hamida okazały się bezpodstawne.

Z parlamentu Angielskiego.

London 22. Asquith w Izbie Gmin zakomunikował, że na sesji oprócz budżetu będzie poruszona ważna sprawa, dotycząca Lordów. Budżet zostanie ukończony na Wielkanoc, ale do Izby Lordów nie będzie posłany, dopóki Izba Gmin nie zatwierdzi rezolucji o stosunkach obu izb. Rezolucja ta będzie przedmiotem specjalnego billu.

Wystawa pływająca.

Samsun 22. Przybyła tu wystawa pływająca. Wystawę zwiędziło już masę osób, przeważnie ze świata handlowego.

Austrjacki prezes ministrów w Berlinie.

Berlin 22. Przybył tu austrjacki prezes ministrów Aerenthal.

Berlin 22. Z racji przybycia Aerenthala do Berlina „Norddeutsche Allg. Zig.” nazywa go stróżem stosunków austrjacko-niemieckich, nieustraszoną obroną interesów Austrii.

Kramarz o patriotyzmie.

Praga 22. Kramarz w odpowiedzi na doniesienia gazet, że Bienenrthroni patriotyzmu Kramarza, odpowiada w gaz. „Narodni listy”: Czesi znają li tylko czeski patriotyzm, którym Wiedeń powinien się kontentować. To rzecz rządu, żeby patriotyzm czeski szedł ręką w rękę z interesami państwa. My chcemy, żeby Austrija przestała być państwem niemieckim i dlatego prowadzimy politykę słowiańską i jeździmy ua kongresy”.

Z za kulis haremu.

Małżeństwa tureckie są wyrazem demokratycznych poglądów muzułmańskich na stosunek wzajemny ludzi do siebie. Różnic stanowych nie zna islam wcale i niema ich także w małżeństwach. Córka pniega mieszczanina staje się w Turcji nierządzą żoną wielkiego wazyla lub generała.

Tylko sułtan „cień Allaha na ziemi”, ulega ograniczeniom w wybieraniu sobie żony. Nie może on wziąć za żonę żadnej swojej poddanki, bo według prawa jest on „ojcem” wszystkich Turków i Turczynek. Zakupuje więc żonę z zagranicy, z rosyjskiej Azji lub Persji.

W najgorszym położeniu są jednak tureckie księżniczki na wydaniu. Książki poślubić nie mogą, ponieważ dynastji muzułmańskich jest wogóle niewiele.

Wobec tego sułtan obdarza zwykle swemi córkami ulubionych i dostojników. Ci zwycięzcy pudyaszacha nie są jednak zachwyceni „taską” sułtańską. Księżniczka turecka ma wygórowane pretensje, żąda drogich подарunków weselnych, otacza się zbytkiem i doprowadza wkrótce męża do majątkowej ruiny. Rozwód zaś z nią jest niemożliwy, zapłaciłby go taki śmiełek więzieniem lub śmiercią na dnie Bosforu. Obecnie oczywiście nastąpi pod wpływem konstytucji zwrot ku lepszemu.

Dawniej wydawał padyszach swe córki jeszcze w wieku dziecięcym za mąż. Chodziło mu o pozbycie się ciężaru wychowania i kształcenia córek. Często taki zję otrzymywał „jedwabny sznur” od sułtana, nim jeszcze jego „żona” doszła do pełnoletności. I tak np. sułtan Ibrahim wydał trzy swoje córki przed upływem dziesiątego roku życia, a jedna z nich była w ósmym roku życia już wdową po pięciu małżonkach. Niekiedy wybierają sobie młode sułtanówce (córki sułtana) mężów własnowolnie. — Jedną z córek Abdul Azisa (ojca strąconego Abdul Hamida) zobaczyła pewnego razu nad Bosforem młodego kadeta Kuenira, zjącego do dźsi dnia. Wieczorem poprosiła ojca, by oddał jej go za męża. Sułtan odrzekł: „Nie byłabyś córką mojego sułtańskiego majestatu, gdybyś nie mogła otrzymać męża

według swego upodobania. Na drugi dzień kadet został zamianowany nadporučnikiem w gwardji. Po tygodniu otrzymał awans na kapitana, w tydzień później był majorem i tak dalej w tem samym tempie zaawansował na generała dywizji. Kuener-pasza był zdumiony tym awansem, nie znał bowiem motywów. Minister wojny odpowiedział mu na zapytanie że „rozkaz cesarza jest wyższy” i że on nic więcej nie wie. Wreszcie 18-letni generał dywizji wezwany został do sułtana i w kilka dni później święcił wesele z jego córką.

Takie romantyczne epizody nie wydarzą się już chyba na dworze sułtańskim w okresie konstytucji.

ROZMAITOŚCI.

Zaginiony pociąg.

Znany sztukmistrz „transformista” Fregoli wystąpił pociągami specjalnym z Mediolanu do Paryża w ośmiu wagonach akcesoria sceniczne i kostiumy, miał bowiem wystąpić w stolicy Francji. Tymczasem pociąg dwożnik w drodze bez śladu. Wszelkie poszukiwania na kolejach włoskich i francuskich pozostają dotychczas bez wyniku.

stały dotychczas bez wyniku. Jak przypuszczają podczas zamieszczania, wywołanego przez powódzie na kolejach francuskich, pociąg wysłano w fałszywym kierunku.

Nietylko u nas zatym giną pociągi—można dodać na „pociechę”.

— Ścigana para.

Do Marsylii przybył w tych dniach znany detektyw londyński Harrow w towarzystwie dwu policjantów angielskich, ścigając niezwykłą parę kochanków. Jest to miss Lavinia, córka prywatnego sekretarza króla Edwarda, lorda Knoltyssa, która od dwu lat zamężna, uciekła obecnie z kochankiem, oficerem angielskiego sztabu jenerałnego. Pociąg przybył do Marsylii w chwili późnej, gdy zakochana para wyruszyła już okrętem do Barcelony.

Odpowiedzi Redakcji.

Ró z y c z e. Doprawdy znać, iż pani jest córka Ewy. Jakżeż tak nieogłębnie można wkładać się w cudze tamienne, widocznie celowo ukrywane.

Kr. St. P. Artykuł ten umieszczony był w nr. 105 „Gazety” z roku zesłanego. Stosownie do życzenia Szanownego Księdza Dobrodzieja żądany numer

wysłałmy pocztą. Za słowa zachęty i obietnicy współpracownictwa serdecznie dziękujemy.

P. Ant. Szopskiemu. Nie wydrukiujemy, rękopis do zwrotu w redakcji.

Sprawozdanie giełdowe

Biura Bankowego Gazety Losowań Krakowskie-Przedmieście Nr. 47 | 49, w Warszawie.

Warszawa, 19 lutego 1910 r.

W tygodniu sprawozdawczym Giełda Warszawska była b. ożywioną. Walory państwowe i lokacyjne podążyły w kierunku zwykłym dzięki dobremu pokupowi i obfitości gotowizny na rynku pieniężnym. W końcu tygodnia nastąpiło osłabienie z powodu sprzedaży realizacyjnych.

W dziale walorów skarbowych Renta podniosła się na 91,05, a w końcu osiągnęła 90,80. Notowano 5 proc. Poż. Wewnętrzna 1905 roku i 1908 roku po 104, a 5 proc. Poż. Zewn. z 1906 roku była poszukiwaną po 102 i pół. Poż. premjowe mocno się kształtowały i za-

placono za 1 em. 452, oraz za Szlachectwo 329, a II-a em. była ofiarowana po 362.

Z Listów Zastawnych nabywano 4 i pół proc. Ziemskie po 94 do 93,60 i 4 proc. po 88,25 do 87,90. Umieszczono 5 proc. Miejskie po 95,90 do 95,70 oraz 4 i pół proc. Miejskie po kursie rosnącym 91,70 do 91,95. Walory provincialne zwykłowały, a nawiązuje: 5 proc. Łódzkie ostatniej serji podniosły się na 93, a 4 i pół proc. Łódzkie na 88 i pół, Piotrkowskie na 90,85 i Wilenskie na 89 i pół. Szukano Częstochowskich po 92, Kieleckich po 91. Obligacji 4 i pół proc. m. Warszawy były chętnie nabywane i doszły do 90,55.

W dziedzinie wartości spekulacyjnych faworyzowano Akcje Bankowe i Rudzkie, ostatnie z powodu pogłosek krążących o korzystnym bilansie. Zapłacono za Akcje B. Dyskont. 520—523, B. Handlowego 433, Rudzkie podniosły się na 615. Nabywano Lipop Rau po 545, Starachowieckie po 143 oraz Pułkowskie po 121 i pół. Szukano Akcyj Cukrowni Łyszkowice — bez oddawców.

Monety: Marki 46 i pół, Franki 38, Korony 39,75, Sterlingi 9 i pół. Usposobienie końcowe niejednolite.

BRACIA LUBERT w Warce

polecają: okucia budowlane, zawiasy, narożniki okienne, kantrygle, rygle, zastawki, zasuwki, bagnetziangi, paskwile, zakretki, sztabki, kłódki, zamki, klamki, szyldy miesięczne, klucze.

Aleksander Patzer i Syn

w Warszawie.

Fabryka żelaza lano-kutego. Odlewy z żelaza tyglowego, kopułowego i hartgosu.

Przedstawiciel: ZDZISŁAW RYLSKI, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

ROZKŁAD JAZDY

Wychodzi z Częstochowy.

Przychodzi do Warszawy.

Table with columns: Tow.-Osob., Osobowy, Kurjerski, Osobowy, Pociąg, Osobowy. Rows show departure times and destinations.

Table with columns: Godzina, m., min., noc. Rows show arrival times from various locations.

Przychodzi z Sosnowca do Częstochowy.

Osobowy, 2-4 | godz. 8 m. 40 rano.

Wychodzi z Warszawy.

Table with columns: Osobowy, Kurjer, Osobowy, Tow.-Osob., Osobowy. Rows show departure times to various destinations.

Przychodzi do Częstochowy:

Table with columns: Godz. 12 m., 20 noc., 4 m., 11 rano., 6 m., 30 rano., 11 m., 37 rano., 2 m., 37 popoł., 4 m., 41 wiecz., 7 m., 20 wiecz., 4 m., 52 popoł.

Granicy:

Sosnowca.

Table with columns: 4 m., 6 m., 10 rano., 9 m., 9 m., 20 rano., 1 m., 50 rano., 2 m., 25 rano., 4 m., 10 rano., 8 m., 18 rano., 7 m., 10 rano.

Wychodzi z Piotrkowa

Osobowy, 1-8 | " 6 " 85 wiecz.

godz. 9 m. — wiecz.

godz. 9 m. — wiecz. 11 " 20 11 " 60

Z dniem 12 Lutego 1910 r. otwarty został

Dom Komisowo-Spedycyjny

Częstochowa-Herby-Branica — p. f. H. KOCZALSKI & S

Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter) Telefonu Nr. 38.

W zakres operacji wchodzi: czenie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzystępniejszych. 240

Za 7 rb. 25 kop.

Dwa kostiumy męzki i damski.

Dwa zimowe lub jesienne kawałki na kostiumy: damski i męzki, wysła się z bezpłatną przesyłką pocztową. Za 7 rb. 25 kop. (Na Syberję dołącza się 85 kop.) Nie podoba się fabryka zwraca pieniądze. Męzki kawałek 4 1/2 arsz. angielskiego trwałego kordu wełnianego 2 nosz. szerokości, najnowszego rysunku i 8 arsz. „Floryda” wełnianego modnego na elegancki kostium. Obi kawałki w wszystkich ciemnych kolorach Przy wysyłce za załączeniem pocztowem dołącza się 14 kop. (taksa pocztowa) Przy wysyłce 4 i więcej kawałków do męskiego kostiumu dołącza się podszewka, a do damskiego pasek skórkowy zupełnie bezpłatnie. Adresować: Do Dómu Ekspedycyjnego Birnstein i S-ka Białystok 6. Cz. 328

Skład broń i naczyń kuchennych

w Częstochowie, II Aleja nr. 82

otrzymał prosto z Ameryki duży wybór wymiamek nowych systemów. Sprzedaz za gotówkę i na raty za poręczeniem 384

Rutynowany

handlowiec lat średnich lat szuka je jakiegokolwiek pracy. Zaskawie oferty w admin. Gazety pod lit. W. K. 398—2—1

Biuro Komisowo-Handlowe

Edward Grygosiński i S-ka

w Częstochowie,

II Aleja 48, telefon 316.

Poleca nowe artykuły budowlane i techniczne: siatki metalowa (noszącej) firmy W. Jankowski i S-ka, zastępującą wytknię podsuflitek i trzonowanie. Obicia metalowe, emaljowane, firmy „Decorum”, w różnych deseniach, do wykładania ścian zastępujące płytki majolikowe, tynki, higieniczne, praktyczne. Posiadają także ceramikową i licówkę fabryk Czeskiej. Ceny konkurencyjne. Drzewiczki do pieców i balustrady fabryki „Starzyk”. Pompki ręczne „Plus” i parowe „Lech” wyrobu krajowego. Rury olwiane i cynowe, cyny angielską, biały me. tel. syfony i plomby, Warszawskiej Fabryki Cynowych i Olwianych. — Pasy transmisyjne (parciaje) ba-wilniae, impregnowane, sadew. wytrzymałości, firmy „Bartini”. Amerykańskie smary do impregnowania pasów skór i lin marki „600”, niezbedne do użytku fabrycznego. Cegła ogniotrwała, samotwa niezrównanej dobrej firmy Puchmans, do pieców Hartyswalskich, kotłów itp. Oferty i cenniki na żądanie. 382

Metry elektryczne z fabryki

Siemens i Halske

440 voltowe o sprawności 1, 2 i 3 koni mechanicznych stale na składzie 401

w Biurze Technicznym

Tow. „UNION”

Dojazd 5.

ZAKŁAD

artystyczno-fotograficzny

Wacława Wesółowskiego

w Częstochowie

róg II Alei i Teatralnej 26.

Wykonują wszelkie roboty wchodzące w zakres nowoczesnej fotografii po cenach przystępnych.

Ból głowy i Migrena

najohmiasz uszwa

MIGRENO-NERVOSIN

Beswarunkowo pewny i nieszkodliwy roślina środek. Żądać w aptekach i składach aptecznych tylko oryginalnych próbek 10 k. sst. Pudełko 1.20 k. 117—30

Advertisement for 'ARYSTOKRATYNA' cream, highlighting its medicinal properties and availability in pharmacies.

Poszukuje pokoju z umeblowaniem lub bez przy inteligentnej rodzinie. Oferty przyjmuje admin. Gazety „Pekoj” 397—3—1

Zginęła karta paszportowa wydana przez fabrykę Motte na imię Jana Stodulki. 398—1—1

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują: Kantor własny — Częstochowa Aleja II Nr. 38 — w Zawlerciu księgarnia w Rakowie p. Leon Piotrowski,

Warunki prenumeraty:

Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50 wraz z przesyłką pocztową l.b. odnośnikiem do domów. —

Ceny ogłoszeń:

za wiersz jednosłowny lub jego miejsce: przed tekstem kop. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadesłane) kop. 50, nekrologi kop. 20. Drobne ogłoszenia po 3 kop. za wyraz.